

Nasjonalt opplæringsprogram i forebygging og håndtering av aggressjons- og voldspåfører

HELSE NORD HELSE MIDT-NORGE HELSE VEST HELSE SØR-ØST SIFER

Forventninger

- Hvilke forventninger har du til dette kurset?

- Hva ønsker du å lære?

Bakgrunnen for MAP

MAP
Møte med aggressjonsproblematikk

Visjon

- Bidra til økt trygghet og sikkerhet for pasienter og medarbeidere*
- Redusere forekomsten av aggressive og voldelige episoder*
- Bidra til forebygging og riktig bruk av tvangsmidler*

MAP-modellen

MAP
Møte med aggressjonsproblematikk

Hvorfor er denne kompetansen viktig?

- Aggressjons- og voldspåfører er en utfordring for medarbeidere og pasienter
- Møte med aggressjonsproblematikk kan ha store konsekvenser for arbeidsplassen
- Behov for å ivareta pasient- og personsikkerhet

Grunnkurset

Dag 1 0800-0900: Aggresjonsforståelse 0900-1000: Voldsriskovurdering og håndtering 1000-1100: Fysiske teknikker 1100-1200: Fysisk trening 1200-1230: Lunsj 1230-1330: Fysisk trening 1330-1430: Voldsforebygging 1430-1530: Forebyggende kommunikasjon	Dag 2 0800-0900: Deeskalering 0900-1000: Selvregulering 1000-1100: Samhandling 1100-1200: Fysisk trening 1200-1230: Lunsj 1230-1330: Fysisk trening 1330-1430: Håndteringsstrategier i kritiske situasjoner 1430-1530: Etterarbeid
---	---

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Kapittel 1 Aggresjonsforståelse

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Læringsmål

Kjenne til:

- Individuelle og situasjonelle årsaker for aggresjon og vold

Ha kunnskap om:

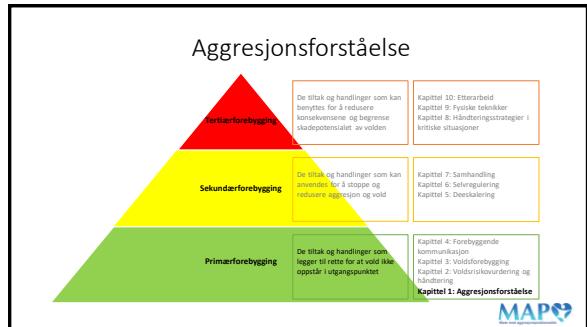
- Ulike definisjoner, kategorier og former for aggresjon og vold
- Ulike forklaringsmodeller

Kunne anvende:

- Beslutningsteori

Baseret på læringsgrunnlag av Ragnar Urheim (PhD)

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Begrepsavklaringer

Tanker
"De liker meg ikke"
"Dette orker jeg ikke lenger"

Følelser
Sinne
Frustrasjon
Frykt
Raseri

Handlinger
Aggresjon
Vold

Sinne er en følelse

Aggresjon er atferd som er rettet mot å skade andre psykisk eller fysisk

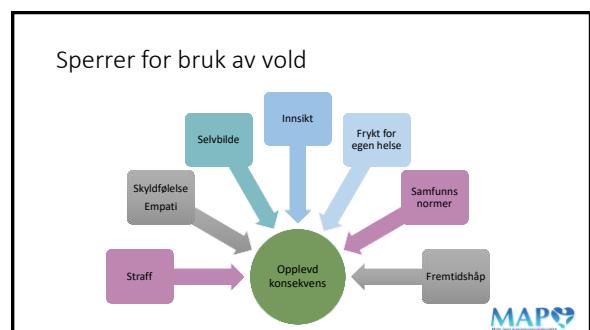
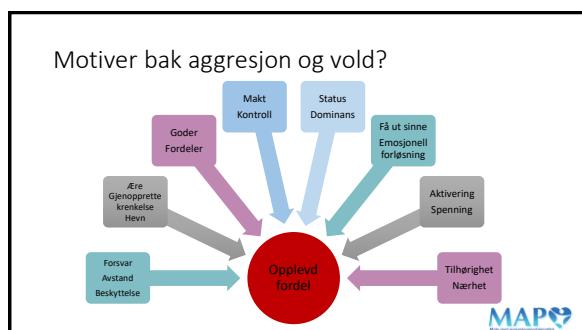
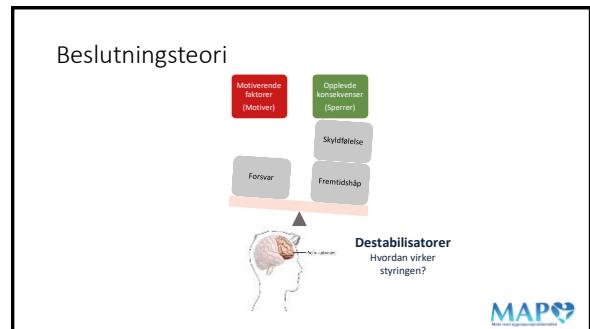
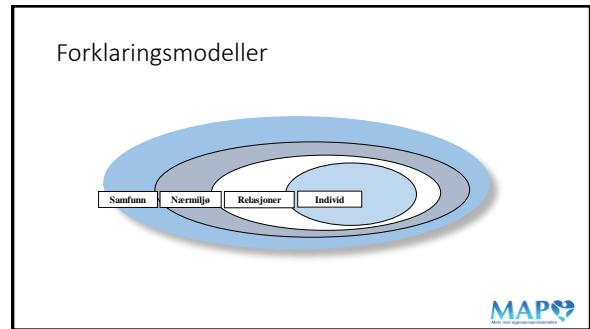
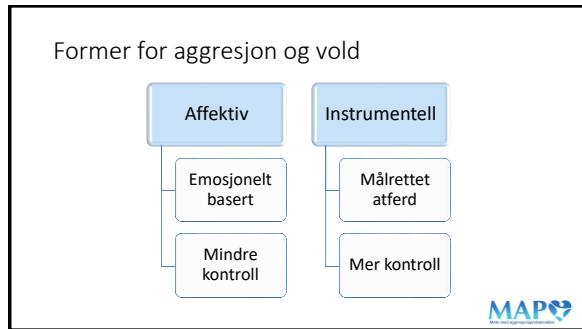
Vold er faktisk, forsøk på eller trusler om fysisk skade på en annen person

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

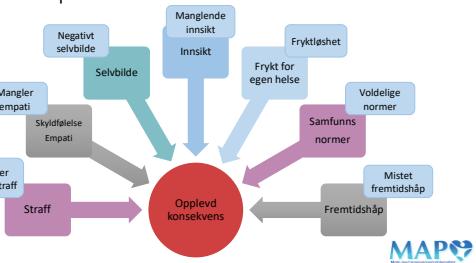
Kategorier

- Verbal trussel**
Et verbalt utsagn som formidler å ville påføre fysisk skade eller krenkelse på et annet individ
- Fysisk trussel**
Kroppsspråk som formidler å ville påføre fysisk skade eller krenkelse på et annet individ
- Fysisk angrep**
En handling som er innrettet på å påføre fysisk skade eller krenkelse på et annet individ

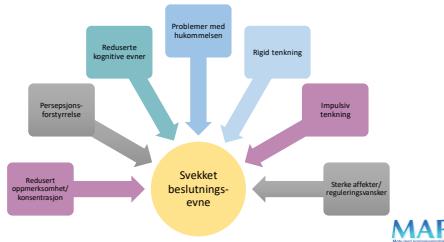
MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Hva hvis sperrene var redusert?

Hva kan forstyrre en beslutningsprosess?

Hvorfor beslutningsteori?

MAP
Met med aggressjonsproblematikk

Oppsummering

- Skille mellom følelser og handling
- Vær nysgjerrig på hva volden er et uttrykk for. Hvorfor er personen aggressiv eller voldeleg?
- Beslutningsteori
 - Vår forståelse av volden gir retning for forebygging og håndtering

MAP
Met med aggressjonsproblematikk

Kapittel 2 Voldsriskovurdering og håndtering

MAP
Met med aggressjonsproblematikk

Læringsmål

Kjenne til:

- Det overordnede målet – forebygge vold
- Begrepene vold, risiko, voldsriskovurdering og voldsriskohåndtering
- Ulike verktøy for vurdering av risiko

Ha kunnskap om:

- Sentrale risikofaktorer på gruppenivå
- Hva voldsriskohåndtering innebefatter:
 - Monitoring, restriksjoner, behandling og beskytte mulige offer
- Risiko- og vekstrinsippet

Kunne anvende:

- Etterspurre risikoinformasjon
- Delta i arbeid med risikovurdering og risikohåndtering

MAP
Met med aggressjonsproblematikk

Basert på lesegrunnlag av Helge Andreas Hoff (PhD)

Sentrale begreper og definisjoner

Vold: Faktisk, forsøk på eller trusler om fysisk skade på annen person

Risiko: En trussel eller fare som vi ikke fullt ut forstår, og som vi derfor bare kan forutse og forebygge med usikkerhet

Vurdering: Innsamling og analyse av informasjon for å kunne gjøre beslutninger om forebyggende tiltak

Håndtering: Tiltak som kan forebygge vold eller redusere konsekvensene av volden

Å jobbe med risiko

Vold er et samspillsfenomen som påvirkes av en rekke skiftende faktorer i og rundt personen

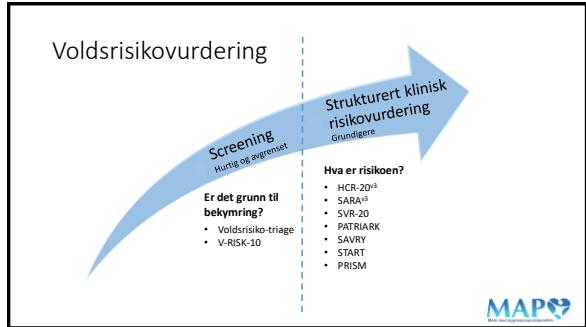
Det er vanskelig å forutsi hva mennesker vil gjøre litt fram i tid og hva konsekvensene kan bli

Hvorfor?

- Intensjonen endrer seg
- Risiko påvirkes av hva som skjer rundt personen
- Mulighetene til å utøve vold endrer seg
- Effekten av forebyggende tiltak kan endre seg

Risiko handler om fremtiden – som altid er forbundet med usikkerhet

MAP

Eksempler på risikofaktorer på gruppenivå

- Tidligere vold og kriminalitet
- Manglende innsikt
- Enkelte personlighetsforstyrrelser
- Rus
- Viktimering
- Hørselshallusinasjoner og vrangforestillinger som medfører emosjonelt ubehag

MAP

Essensen av risikovurdering

Hva kan skje?
 Hvorfor kan det skje?
 Hva kan vi gjøre med det?

?

MAP

Case

Når du kommer på jobb en fredag ettermiddag får du høre at det er dårlig stemming i avdelingen.

Årsaken er at det «ryker ut av ørene» på Knut og han har vært irritert og mistenksom på nytte personale det siste døgnet. Han har også nektet å ta medisinene.

Du vet at Knut ofte blir mistenksom og utsygg på personalet i perioder hvor han opplever mye stress. Ved to tidligere tilfeller har han gått til angrep på personalet da han opplevde at de var ute etter han.

Mulige kilder til at han nå opplever seg stresset er at han er tom for røyk og venter besøk av sin søster som han ikke har møtt på et par år.

Eksempel på klinisk risikohåndtering KLAR - "Kliniske Alternativ til Risikohåndtering"

Riskohåndteringsituasjon	Handlingsalternativ 1	Handlingsalternativ 2	Handlingsalternativ 3
Kort beskrivelser av aferd og situasjoner som tidligere er rapportert som problematisk.	Kort beskrivelse av hva som vil være tiltak nummer 1 i situasjonen.	Kort beskrivelse av hva som vil være tiltak nummer 2 i situasjonen.	Kort beskrivelse av hva som vil være tiltak nummer 3 i situasjonen.
<p>1. Knut blir mistenksom og irritert på sine omgivelser. Forværer går med hette og solberlier, stirrer på personalet og isolerer seg.</p> <p>2. Knut ønsker selv at hjelpt personell han trøgg på tar kontakt og spør hvordan han er der. Han ønsker hjelpeforetak til å redusere tankene. Avdelingen har form av arbeidstaker kan fungere bra.</p> <p>Dette er forværert og Knut har ikke fortalt at han raskt mener at han blir forverret dersom han ikke tar medisinene.</p>	<p>Knut ønsker selv at hjelpt personell han trøgg på tar kontakt og spør hvordan han er der. Han ønsker hjelpeforetak til å redusere tankene. Avdelingen har form av arbeidstaker kan fungere bra.</p> <p>Spar han om å utdype bakgrunnen for at han ikke ønsker medisinene. Anbefale et annet hjelpeforetak virkninger og blikkvegger. Fortell ham bakgrunnen for at legen har ordnet medisinene.</p>	<p>Dersom handlingsalternativ 1 ikke fungerer, har Knut bedt om at personalet gir han tid og rom. Han kan gjennom tilbys 1-2 timer med tidsbegrensning på hver gang. Fortell han at du er tilgjengelig når han måtte ønske det.</p> <p>Minn han på at eventuell seponering bør gjøres i samråd med behandler før 3 unngåbarekurer.</p> <p>Dersom samtale ikke lykkes, må vi unngå å innse på barn. Det kan gjøres ved mylt for eksempel et par timer.</p>	<p>Eventuellmedisinasjon kan tilbyg. Samson har også tilgjengelig vist seg mylt når Knut har det. Dette er ikke et alternativ til behandling, men et alternativ til å få tilgang til behandling.</p> <p>Dersom han forsøker ikke endre medisinene, rufes de ut i kurven og det rapporteres til behandler snarest.</p>

Riskohåndtering

Monitorering	Restriksjoner	Behandling	Beskytte mulige offer
<ul style="list-style-type: none"> Øverspion Forsøkende Samtalesfrekvens Telefonkontakt Hjemmesbesøk Fåremønsterkontakt Serumspeil 	<ul style="list-style-type: none"> Utgangsbesegning Skjerming Begrensginger i kontakt med omverdenen Restriksjoner på aktivitet Aktuelt leverk 	<ul style="list-style-type: none"> Samtalesretning Miljøretning Rubehandling Sinnemesting Jobbtrening Holdningsrettede behandlingsstiltak Sosial ferdighetsstilling Medikamenter Videre utredning 	<ul style="list-style-type: none"> Psykodidaksjon Kommunikasjon om forværer Varslingskontakter/ kriselineaner Voldsalarm Ytre sikringstiltak Opplæring

To grunnprinsipper i risikohåndtering

• Vekstprinsippet

Tiltak som kan fremme trivsel, mening, mestring, læring og fremtidshåp

• Risikoprinsippet

Tiltak rettet mot de viktigste risikofaktorene for vold

Oppsummering

- Nyttige hjelpestørsmål i det daglige arbeidet med risikovurdering:
 - Hva kan skje?
 - Hvorfor kan det skje?
 - Hva kan vi gjøre med det?
- Vekst- og risikoprinsippet
- Etterspør relevant risikoinformasjon på din arbeidsplass

Kapittel 3 Voldsforebygging

Læringsmål

Kjenne til:

- Sentrale voldsforebyggende faktorer innen psykisk helsevern; statiske, organisatoriske, individuelle og relasjonelle faktorer
- Begrepet avmakt

Ha kunnskap om:

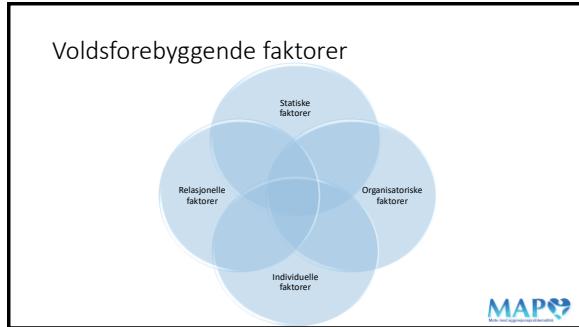
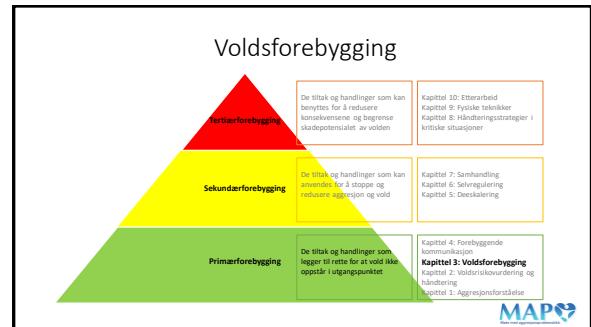
- Sårbarhetsområder
- Tidlig identifikasjon av forvarsler

Kunne anvende:

- Kliniske innfallsvinkler i å jobbe med forvarsler og sårbarhetsområder

Basert på bearbeitning av Frank Flaten (PhD), Gunnar Edhammar (MSc), Jacob Hydgen (PhD) og Roger Aarås (PhD)

MAP Map - en ressurssamling

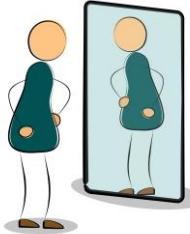
Individuelle faktorer hos pasienten

Indre	Motiverende	Ytre
Empati	Fritidsaktiviteter	Sosialt nettverk
Mestring	Økonomi	Ekstern kontroll
Selvkontroll	Livsmål	Bosisjonsjon

Hentet fra SAPROF

MAP Map - en ressurssamling

Individuelle faktorer hos personalet

MAP
www.map.no

Relasjonelle faktorer

«Relasjonskonto»

MAP
www.map.no

Hva tror du mennesker kan oppleve som utfordrende i møte med din arbeidsplass?

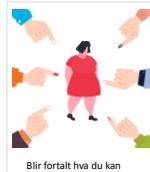
Ikke kan forsyne deg i kjøleskapet når du ønsker?

Ikke kan trenere når du vil?

Opplever at du ikke blir hørt og tatt på alvor?

Blir fortalt hva du kan gjøre og ikke gjøre?

MAP
www.map.no

Sårbarhetsområder

Eksempler:

- Fysisk kontakt
- Grensesetting
- Kommunikasjonsproblem
- Omstillingar
- Personer
- Risiko-kontakt
- Rusmidler
- Tilleggsområder

MAP
www.map.no

Forvarsler

Generelle	↔	Individuelle
Tidlige	↔	Sene
Indre	↔	Ytre

MAP
www.map.no

Brøset Violence Checklist (BVC)

Mer forvirret

Mer irritabel

Mer brautende atferd

Otere fysiske trusler

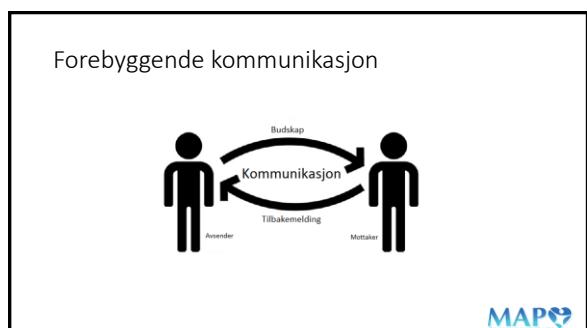
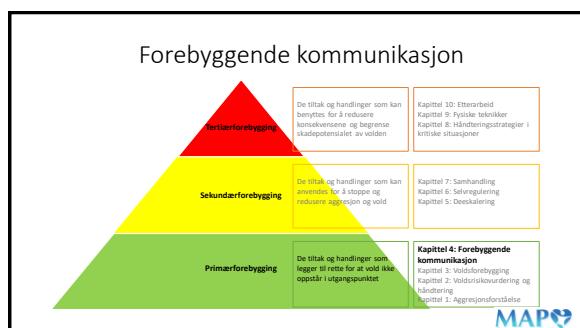
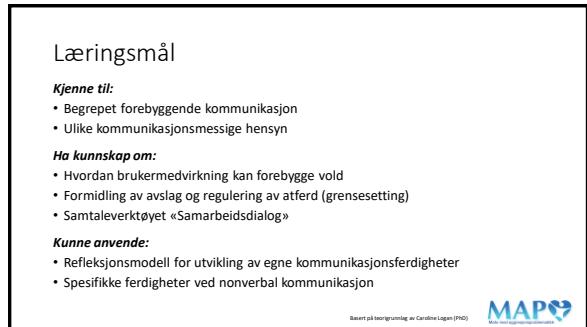
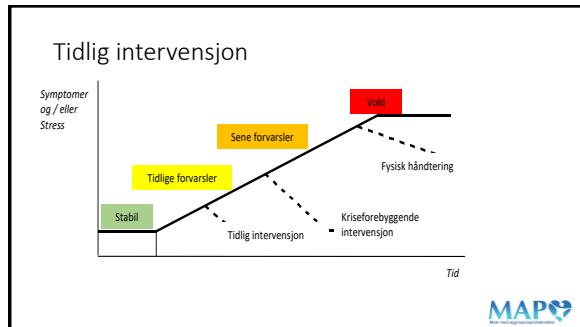
Otere verbale trusler

Otere slag, spark etc mot inventar

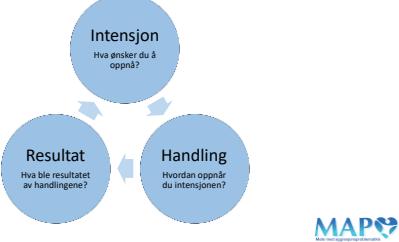

MAP
www.map.no

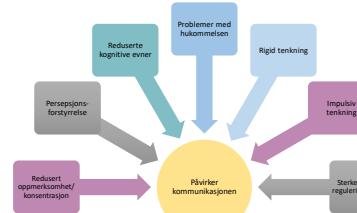
SUM	→ 0	Liten risiko for vold
	→ 1-2	Moderert risiko for vold. Personen som bedre regner bør tas.
	→ 2	Høy risiko for vold. Preventive forholdsregler skal tas og planer for hvordan man et eventuelt angrep legges.

Refleksjonsmodell for kommunikasjon

Kommunikasjonsmessige hensyn

Brukermedvirkning

MAP
www.map.no

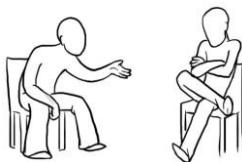
Samarbeidsdialog

- Hva er viktig for deg under denne innleggelsen?
- Hvordan kan vi se på deg når du begynner å få det vanskelig?
- Hvordan ønsker du å bli møtt når du har det vanskelig?
- Hva kan gjøre at du blir provosert eller sint?
- Hva gjør du når du blir sint?
- Hvordan kan vi hjelpe deg når du blir sint?

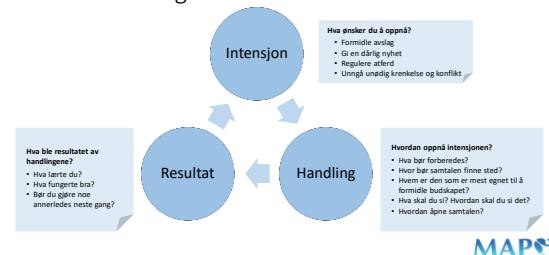
MAP
www.map.no

Non-verbal kommunikasjon

MAP
www.map.no

Grensesetting

MAP
www.map.no

Oppsummering

- Kommunikasjon er et av våre viktigste verktøy for å forebygge agresjon og vold
- Refleksjonsmodellen er nyttig for å videreutvikle egne ferdigheter:
 - Intensjon:** Hva ønsker du å oppnå?
 - Handling:** Hvordan oppnår du intensjonen?
 - Resultat:** Hva ble resultatet av handlingene?
- Tilstreb brukermedvirkning i alt du gjør – redusert avmakt forebygger vold
- Samarbeidsdialogen – snakk om situasjoner som kan bli vanskelige og hvordan dere kan løse dem sammen

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Kapittel 5 Deeskalering

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Læringsmål

Kjenne til:

- Ulike mål for deeskalerende kommunikasjon
- Hva som kan eskalere og deeskalere en situasjon

Kunne anvende:

- Konkrete verbale og non-verbale deeskalerende intervensioner i praksis

Basert på inspirasjonskunad av Brodie Peterson (PhD)

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Deeskalering

Tertiærforebygging

De tiltak og handlinger som kan benyttes for å redusere konsekvensene og begrense kidepotensialet av volden

Kapittel 10: Etterarbeid
Kapittel 9: Fysiske teknikker
Kapittel 8: Håndteringsstrategier i kritiske situasjoner

Sekundærforebygging

De tiltak og handlinger som kan anvendes for å stoppe og redusere agresjon og vold

Kapittel 7: Samhandling
Kapittel 6: Selvregulering
Kapittel 5: Deeskalering

Primærforebygging

De tiltak og handlinger som ikke har oppsikt til vold, men oppsør i utgangspunktet

Kapittel 4: Forhengende kommunikasjon
Kapittel 3: Voldsforsyning
Kapittel 2: Voldstrikovurdering og håndtering
Kapittel 1: Aggresjonsfortsløye

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Hvordan
ville du
selv blitt
møtt?

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Deeskalering

Intensjon

Hva ønsker du å oppnå?
 • Ivarere og gi omsorg overfor mennesker som opplever sterkt emosjonelt ubehag
 • Hjelpe pasienten til å gjenvinne og opprettholde kontroll
 • Bremse eskaleringstilførsel
 • Forebygge bruk av tvangsmidler

Resultat

Handling

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

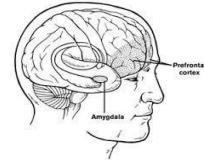
«Det holder på å klikke for meg! Dere er noen forbanna idioter!»

- A: Forsøk å finn roen!
 B: Det hjelper ikke å snakke på den måten!
 C: Hva er det som har skjedd?
 D: Dette går nok bra!
 E: Jeg forstår at du har det vanskelig nå.
 F: Det der høres virkelig ikke greit ut!

Anerkjenn følelsene først

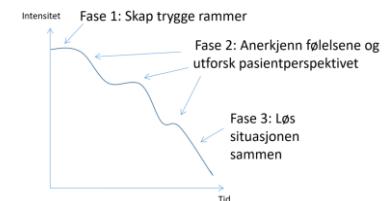
Affektinntoning

«Jeg orker ikke mer av denne drittlassen!»

- A: Oi, hva er det som har skjedd?
 B: Det høres ikke godt ut!
 C: Det høres ut som du er skikkelig frustrert!

Deeskaling

Deeskaling

- Selvregulering
- Åpenhet og ærlighet
- Tid

Hvordan påvirker du samspillet?

Konfliktdempende kroppsspråk

MAP
Møte med aggressjonsproblematikk

Oppsummering

- Husk at en person som kanskje oppleves vanskelig, først og fremst **har** det vanskelig
- Rekkefølgen for deeskalering:
 - 1: Skap trygge rammer
 - 2: Anerkjenn følelsene og utforsk pasientperspektivet
 - 3: Løs situasjonen sammen
- Vær bevisst på hvordan du påvirker samspillet

MAP
Møte med aggressjonsproblematikk

Kapittel 6 Selvregulering

Læringsmål

Ha kunnskap om:

- Kroppens fysiologi og aktivering i møte med aggresjon og vold
- Hvordan egne følelsjer og reaksjoner kan påvirke samspillet og utfallet av aggressive hendelser

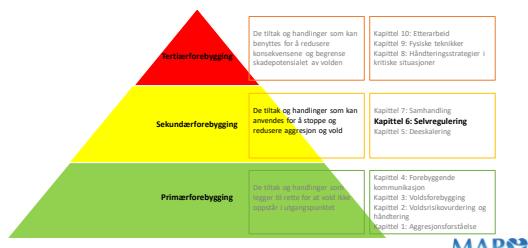
Kunne anvende:

- Selvregulerende metoder

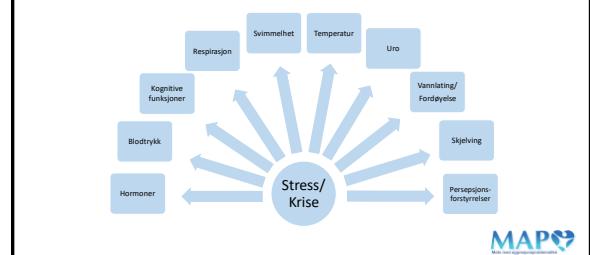
MAP
Møte med aggressjonsproblematikk

Basert på leirgrunnlag av Anette Hørri (PhD)
og Anders Mæland (PhD)

Selvregulering

Forskjellige reaksjoner i stressituasjoner

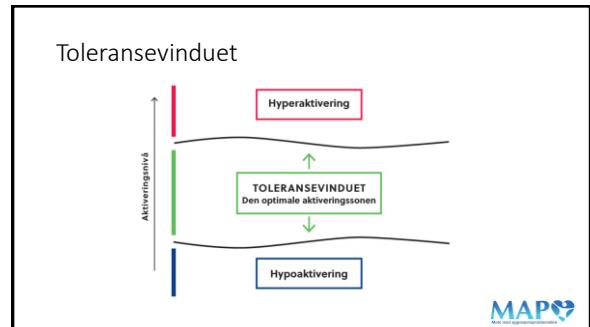

Hvordan reagerer du i et møte med aggresjon?

Manglende selvregulering kan føre til:

- Profesjonaliteten utfordres
- Mangel på fokus og oversikt
- Overfører egne følelser til andre
- Opplevd krenkelse og større behov for forsvar eller kontroll
- Eskalering av situasjonen

MAP www.map.no

Hva kan påvirke vårt toleranseinduit?

Hyperaktivering

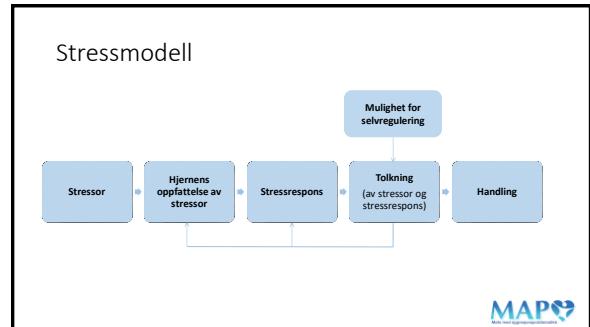
TOLERANSEVINDUET
Den optimale aktiveringssonen

Hypoaktivering

MAP www.map.no

+

- Tidligere erfaringer
- Forberedelse
- Fysisk og mental beredskap
- Tillit til sine kollegaer
- Kompetanse
- Oppfølging
- Opplevelse av fare
- Egenrefleksjon
- Trening
- Opplevelse av kontroll

God selvregulering kan bidra til at man:

- Er bevisst på å ha et ikke-truende og avspent kroppsspråk
- Bruker god nok tid i situasjonen
- Unngår å respondere med uhensiktsmessig irritasjon, forsvar, krenkelse og sinne
- Unngår å gi løfter man ikke kan holde
- Klarer bedre å ivareta oversikt over situasjonen
- Klarer å ha et løsningsfokus i situasjonen

MAP www.map.no

Oppsummering

- Bevissthet rundt egne tanker og følelser er et nødvendig utgangspunkt for selvregulering i møte med aggresjon og vold
- God selvregulering bidrar til hensiktsmessig og profesjonell samhandling
- Nødvendig utgangspunkt for omsorg og ivaretakelse
- Evne til selvregulering kan bedres og utvikles ved bevisstgjøring, trenings og ulike teknikker

Kapittel 7 Samhandling

Mote med aggressjonsproblematiske

Læringsmål

Ha kunnskap om:

- Ledelse, kommunikasjon og ulike roller i kritiske situasjoner
 - Simuleringsbasert trening for bedre samhandling
- Kunne anvende:**
- Planlegging av kritiske situasjoner
 - Hensiktsmessig posisjonering og sikkerhetstenkning i kritiske situasjoner

Basert på konstruksjon av Olav Kyllonen og Øivind (PhD) www.map.no

Samhandling

Tertiærforebygging

De tiltak og handlinger som kan benyttes for å redusere konsekvensene og begrense skadepotensialet av volden

Sekundærforebygging

De tiltak og handlinger som kan anvendes for å stoppe og redusere aggresjon og vold

Primærforebygging

De tiltak og handlinger som legges til rette før av vold for å oppnå en trygghetsnivå

Kapittel 10: Etterarbeid
Kapittel 8: Håndteringsstrategier i kritiske situasjoner

Kapittel 7: Samhandling
Kapittel 6: Selvregulering
Kapittel 5: Deeskalering

Kapittel 4: Forebyggende kommunikasjon
Kapittel 3: Voldsforsyning
Kapittel 2: Voldstrikovurdering og håndtering
Kapittel 1: Aggresjonsforståelse

Hvem bør ta ledelsen i en kritisk situasjon?

Ledelsesprinsipper i kritiske situasjoner

- Kun leder i situasjonen snakker
- Alle andre trygger situasjonen
- Forespørslar henvises leder

Hvilke roller finnes det i en kritisk situasjon?

MAP
www.map.no

Planlegging

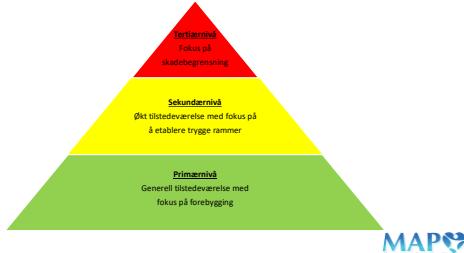
Ved vaktstart

Når situasjoner oppstår

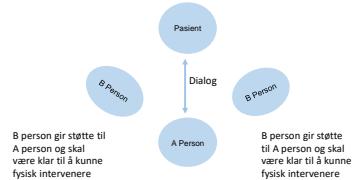
MAP
www.map.no

Sikkerhetstenkning i miljøet

MAP
www.map.no

Posisjonering i kritiske situasjoner

MAP
www.map.no

Simuleringsbasert treningsmetode

En strukturert evidensbasert metode for vedlikeholdsopplæring
ved hjelp av teori og praktiske øvelser

MAP
www.map.no

Oppsummering

- Ledelse og ulike roller i kritiske situasjoner
- Planlegging fører til bedre forebygging og håndtering
- Sikkerhetstenkning og posisjonering i kritiske situasjoner
- Simuleringstrening er en nyttig metode å benytte i vedlikeholdsopplæring

MAP
www.map.no

Kapittel 8

Håndteringsstrategier i kritiske situasjoner

Læringsmål

Kjenne til:

- Tvangsmidlene som inngår i psykisk helsevernloven §4-8

Ha kunnskap om:

- Lempelige midler
- Hvordan avslutte fastholding og bruk av mekaniske tvangsmidler
- Sentrale prinsipper for riktig bruk av tvangsmidler

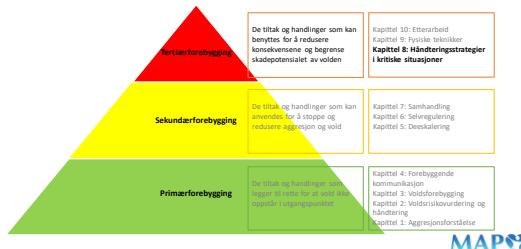
Kunne anvende:

- Trinnvis tilnærming til bruk av tvangsmidler

Basert på bearbeiding av Thor Egil Holskog (MHC) et al.

Håndteringsstrategier i kritiske situasjoner

Tvangsmidler §4-8

Tvangsmidler

- Mekaniske tvangsmidler
- Kortvarig anbringelse bak låst eller stengt dør uten personale tilstede
- Enkeltstående bruk av korttidsvirkende legemidler
- Kortvarig fastholding

Juridiske og etiske prinsipper

- Omgjengelig nødvendig
- Så skånsomt og kortvarig som mulig
- Ikke anvendes som straff
- Ikke behandling
- Det skal legges til rette for at pasienten gir så stor innflytelse på tiltaket som mulig

Lempelige midler

Før bruk av tvangsmidler **skal lempelige midler**, dvs. mindre inngripende tiltak, ha vært forsøkt.

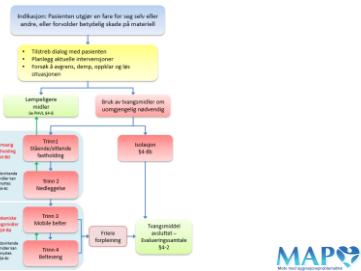

Samarbeidsdialog

- Hvis du begynner å bli truende eller aggressiv – hva kan du selv gjøre? Hva ønsker du at vi gjør?
- Dersom vi er bekymret for at du skal skade oss – hva bør vi gjøre da?
- Hva har fungert tidligere dersom du har opplevd å miste kontroll?
- Dersom personalet må beskytte deg fra å skade deg selv eller andre – hvordan ønsker du at dette blir gjort?
- Hva kan vi gjøre for å unngå bruk av tvangsmidler?

Trinnvis tilnærming til bruk av tvangsmidler

Hvordan avslutte fastholding?

Hvordan avslutte bruk av mekaniske tvangsmidler?

En brukers perspektiv

- Forsök å ha dialog med meg. Målet er at jeg skal kunne gjenopprette kontroll over meg selv, slik at kontrolltiltak kan opphøre eller reduseres
 - Kun én person snakker til meg om gangen, som orienterer fortøpende om hva som skjer, og bakgrunnen for at dette blir gjort
 - Husk at måten tvangsmidler blir gjennomført på, har stor påvirkning på min opplevelse. Ha et sterkt omsorgsfokus og unngå unødig krenkelse
 - Tilpass fysisk kraft etter min motstand
 - Vær varsom, tenk trygghet og sikkerhet for både pasient og personale
 - Bruk nødvendig tid. Jeg trenger ofte tid
 - Forsök hele tiden å ivareta, samt øke min autonomi så langt det er mulig
- MAP**
Mote med Aggressjonsproblematikk

Oppsummering

- Tvangsmidler skal kun benyttes for å avverge skade
- Tenk kreativt rundt hva begrepet «lempeligere midler» kan innebære i praksis
- Trinnvis tilnærming til bruk av tvangsmidler
- Du har en viktig rolle i å forebygge bruk av tvangsmidler, samt i å gjennomføre bruk av tvangsmidler på en mest mulig skånsom måte

Kapittel 9 Fysiske teknikker

Læringsmål

Ha kunnskap om:

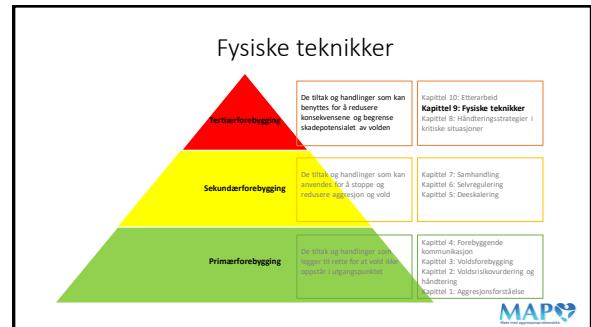
- Ulike risikområder ved bruk av de ulike fysiske teknikkene
- Fagetiske prinsipper ved bruk av fysiske teknikker i praksis
- Hvorfor og hvordan en bør trenere

Kunne anvende:

- Ulike fysiske teknikker for å ivareta sin egen og pasientens sikkerhet (praktisk trening)

Basert på læringseksemplar av Jakub Lickiewicz (PhD)

MAP www.map-norge.no

Modulbasert oppbygning

Modul 1: Unnvikelsesteknikker

Modul 2: Frigjøringsteknikker

Modul 3: Fastholdingsteknikker

Modul 4: Nedleggingsteknikker

Modul 5: Bruk av mekaniske tvangsmidler

MAP www.map-norge.no

Grunnleggende fagetiske prinsipp ved bruk av fysiske teknikker

For pasienten	For personale
Ikke påføre skade	Unngå skader
Minst mulig smerte	Effektive
Unngå unødig krenkelse	Enkle å lære
Trygg opplevelse	Enkle å bruke
Tilpasset fysisk kraft	Tillit til ferdigheter

MAP www.map-norge.no

Hvorfor trenere regelmessig?

Sikkerhet

Teamarbeid

Forberedt på situasjoner

Erfaringsutveksling

Grunnlag for refleksjoner

MAP www.map-norge.no

Prinsipper for trening

Lokal og jevnlig trening

Trene uten skade

En teknikk per fare

Teknikkstruktur

Veiledning underveis

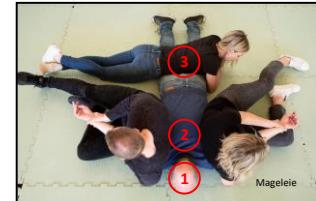
MAP www.map-norge.no

Hvilke risikofaktorer er det for pasienten som holdes her?

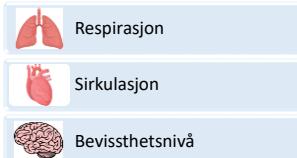
MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Hvilke risikofaktorer er det for pasienten som holdes her?

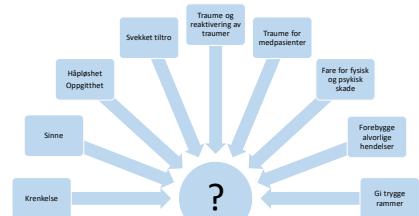
MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Risikofaktorer ved bruk av mekaniske tvangsmidler

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Hvilke konsekvenser kan bruk av tvangsmidler gi?

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Oppsummering

- Grunnleggende fagetiske prinsipp
- Regelmessig trening er nødvendig for å utvikle og vedlikeholde kompetansen til å forebygge og håndtere kritiske situasjoner
- Faremonenter ved bruk av de ulike fysiske teknikkene
- Mulige konsekvenser ved tvangsmiddelbruk

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Kapittel 10
Etterarbeid

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Læringsmål

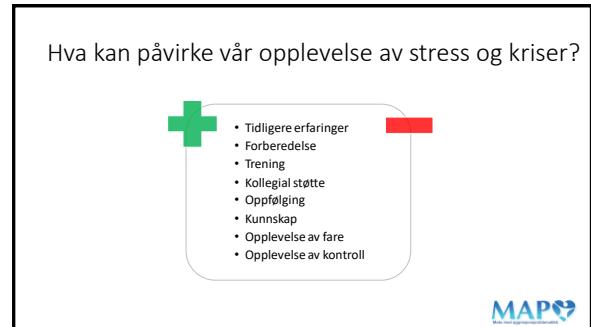
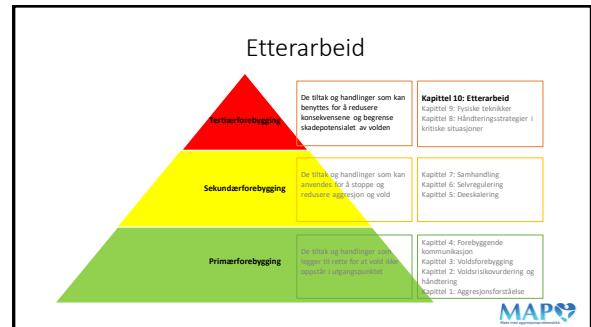
Kjenne til:

- Faktorer som påvirker vår opplevelse av stress og kriser
- Hvordan en kan bruke aggressive episoder til læring og forebygging
- Hvordan aggressive episoder kan brukes i forbedrings- og kvalitetsarbeid

Ha kunnskap om:

- Normale og mulige reaksjoner i etterkant av aggressive episoder
- De ulike tiltak som kan brukes i etterkant av hendelser
- Hva som bør etterspørres av rutiner og planverk

Basert på inngraving av Olav Næsberg (PhD)

Ulike reaksjoner

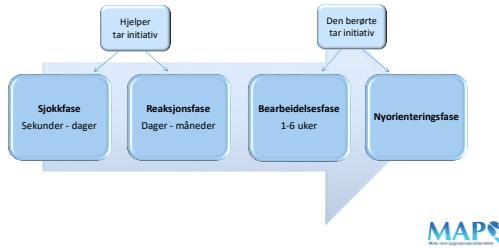
- Stressreaksjon
- Krisereaksjon
- Overdeterminert reaksjon

Stressreaksjon

- Normal reaksjon
- Avtar gradvis av seg selv
- Langvarig stress:
 - Fysiske plager
 - Psykiiske plager som alarmberedskap og utbrenhet

Ved akutt overbelastning kan stresset føre til en krisereaksjon

Krisreaksjon

Overdeterminert reaksjon – Urimelig forhold mellom traumet og reaksjonen

- Sterk reaksjon på en forholdsvis mild stressor

- En reaksjon med et skjult moment fra fortiden
 - Parallel stressor
 - Analog stressor (avtar ikke gradvis)

Alvorligere former for stress/krisreaksjoner

- Utvikling av PTSD
- Utbrenhet
- Sekundærtraumatisering

Ulike typer oppfølgingstiltak

- Evalueringssamtale med pasient
- Kollegastøtte
- Psykologisk førstehjelp
- Defusing
- Debriefing

Beskrivelse av tiltakene er tilgjengelig på: www.sifer.no/map

Evalueringssamtale med pasient

- Lovpålagt samtale
- Hensikt
- Gjennomføring

Kollegastøtte

Hensikt:

- Gi støtte og omsorg
- Bearbeiding av belastende opplevelser
- Redusere psykisk slitasje, helseplager og sykefravær
- Avdekke eventuelle behov for videre oppfølging og hjelpe

Psykologisk førstehjelp

Hensikt:

- Gi støtte og omsorg umiddelbart etter en hendelse
- Vurdere behov for videre oppfølging

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Defusing

Hensikt:

- Forebygge konsekvensene og begrense skadepotensialet etter alvorlige hendelser
- Skape felles forståelse av det som har hendt
- Vurdere behov for videre oppfølging

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Debriefing

Hensikt:

- Forbedring og læring
- Evaluere og eventuelt revidere interne prosedyrer og pasientens behandlingsplan
- Øke pasient og personalsikkerheten
- Utarbeide forbedringspunkter

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

HMS-arbeid og rutiner

- Lederansvar
- Rutiner for oppfølging
- Dokumentasjon

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Oppsummering

- Vi reagerer ulikt på stressende situasjoner
- Å jobbe i møte med aggressjon og vold er krevende – derfor må vi ha rutiner og kultur for å redusere denne belastningen
- Situasjoner vil oppstå – i etterkant må vi sette oss ned og evaluere og lære av hendelsene – både pasienter og personalet
- Husk å etterspør rutiner på egen arbeidsplass!

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

For mer informasjon

- Nettside: www.sifer.no/map
- Facebook: <https://www.facebook.com/groups/mapnorge>

MAP
Mote med aggressjonsproblematikk

Oppsummering

Primæraggregasjon De tilknyttede handlinger som kan benyttes til å inkludere konsesjonene og begrensete konkurranse i innenlandske markeder	Kapittel 1: Utenriks Kapittel 2: Fysiske teknikker Kapittel 3: Håndteringsstrategier Andre materialer
Sekundæraggregasjon De tilknyttede handlinger som kan anvendes til å stoppe og redusere oppstigende konkurranse	Kapittel 1: Samhandling Kapittel 2: Sekregulering Kapittel 3: Beskrivning
Tertiæraggregasjon De tilknyttede handlinger som legger til rette for at enkelte oppstår - tilpassing	Kapittel 1: Forskjellige tilnærmede Kapittel 2: Valgforskriften Kapittel 3: Valgforskriftsmessig tiltak Kapittel 4: Aggregatsforskrift

Hva har vært det mest nytteige for deg i løpet av kurset?

Hvordan kan du videreføre kunnskap fra MAP til din arbeidsplass?

MAP
www.map.no